

Leiðarvísir ÍSALP:

Nr. 9: SKARÐSHEIÐI

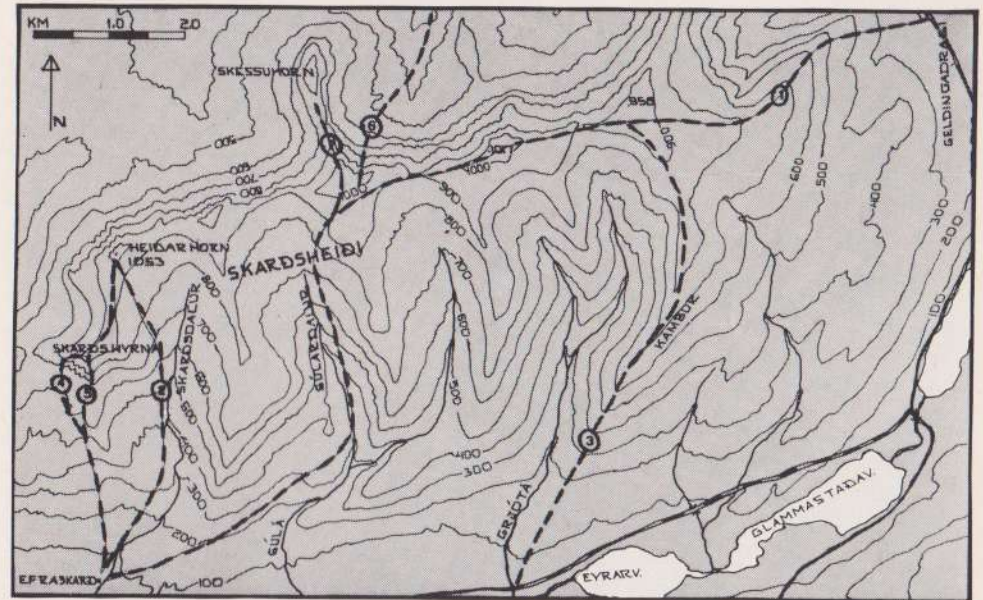
Skarðsheiðin er eitt þeirra fjalla, sem sífellt blasa við höfuðborgar- búum, og ekki er hægt að neita því að hátindurinn, Heiðarhorn, 1053 metra há, hefur mikið aðdráttar- afl. Það eru þó fleiri tindar heiðarinnar sem draga að, og nægir í því sambandi að nefna Skarðshyrnu og Skessuhorn, sem fjallað var um sérstaklega í síðasta hefti blaðsins.

Þegar lagt er til atlögu við Skarðsheiðina er aðallega lagt upp frá þremur upphafspunktum, frá bænum Efraskarði í Strandahreppi, í tæplega 100 m. hæð yfir sjávarmáli, frá Draghálsi í um 200 m. hæð yfir sjávarmáli, og frá Horni í Skorradal, sem er í um 60 m. hæð yfir sjávarmáli.

Um tvær leiðir er að ræða frá höfuðborgarsvæðinu, en það er um Hvalfjörð og annað hvort um Dragháls, ef leggja á upp frá hálsinum eða Horni í Skorradal, eða um Hvalfjarðarströnd, sé lagt upp frá Efraskarði. Beygter til hægri við Miðfells múla, norður upp að Efraskarði, sé sú leið valin.

Segja má að sjö leiðir séu oftast farnar þegar lagt er á Skarðsheiðina og eru þar flestar auðveldar uppgöngu. Það tekur 3-10 klukkutíma að sigra fjallið eftir því hvaða leið er valin. Þó ekki taki nema daginn að sigra fjallið eftir hinum aðskiljanlegu leiðum, þá er ekkert því til fyrirstöðu að dvelja lengur á fjallinu, því næg eru verkefni. Tiltölulega auðvelt er að finna tjaldstæði við rætur fjallsins og auðvitað er hægt að bívakka hvar sem er í fjallinu.

Því er eins farið með Skarðsheiðina eins og Skessuhorn, sem fjallað var um í síðasta hefti, að flestar leiðirnar eru mun skemmtilegri til uppgöngu á vetrum, þegar snjór og ís er á fjallinu. Besti tíminn er janúar til apríl, en birtu skortir þó tilfinnanlega í janúar. Það er einkum tvennt, sem fjallgöngumenn verða að varast á Skarðsheiðinni, annars vegar grjóthrus- hættuna á sumum leiðum yfir sumar- tímenn og snjóflóðahættuna á vetrum. Að sumarlagi þarf engan

Skarðsheiði - yfirlitskort

sérstakan búnað á flestum leiðum, nema hvað ráðlegt er að hafa með sér línuspotta, ef eitthvað fari úrskaiðis. Á vetrum er hins vegar nauðsynlegt að hafa ísexi og línuspotta á öllum leiðunum. Til viðbótar koma svo mannbroddar, belti, snjóanker, skrúfur, karabínur og öryggishjálmur á erfiðari leiðum.

Besta fáanlega kort af svæðinu er loftmyndakort 1613 IV, kvarði 1/50.000. Þá er "Atlasblað" nr. 26 og 36, kvarði 1/100.000 og loks fjórðungsblað, aðalblað nr. 2, Vesturland, kvarði 1/250.000.

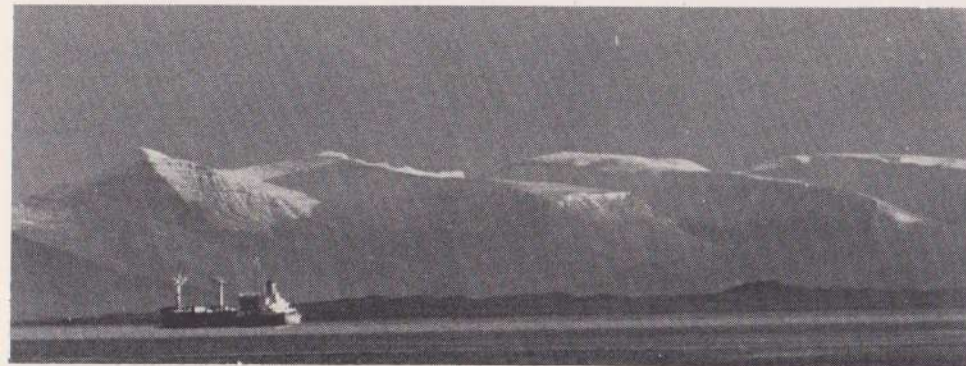
Þær leiðir, sem aðallega eru farnar eru: 1) Dragaleið 2) Normalleið" á Heiðarhorn, 3) Eyrarkambsleið, 4) Hryggleið á Skarðshyrnu, 5) Vesturlæna á Skarðshyrnu, 6) Norðurhlið Skarðsheiðar og 7) Súlnárleið á Skessuhorn. Auðvitað eru mun fleiri leiðir, sem hægt er að leggja til atlögu við og má í því sambandi nefna allar norðurhliðar heiðarinnar.

Einstakar leiðir:

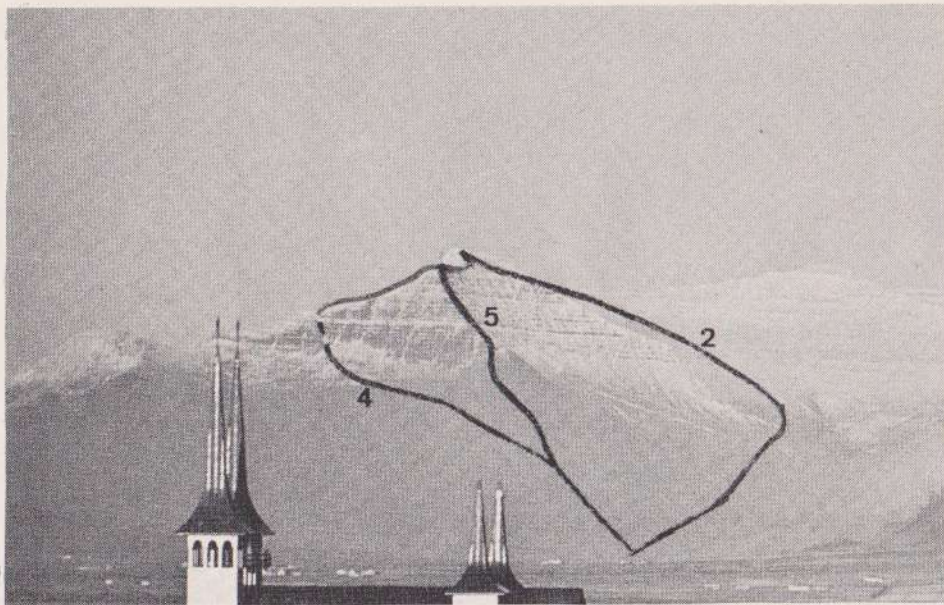
Nr. 1: Dragaleið:

Gráða: I

Dragaleið er örugglega fjölbreyttasta leiðin sem hægt er að velja sér, en hún er jafnframt sú lengsta. Sérstaklega er hún skemmtileg að vetri til. Farið er úr bílum norðan við Hestadalsá á Draghálsi, farið er upp Hestadals- öxl og síðan er Norðurbrúnum fylgt í vestur og er á einum stað farið yfir mjög mjóan hrygg, sem getur verið varhugaverður. Brúnum er fylgt þar til komið er að hæðar- punkti í um 1017 m. hæð. Þaðan er hægt að fara ýmist yfir á Skessuhorn, Heiðarhorn, eða jafnvel niður, áleiðis í Efraskarð, þá annað hvort niður Súlnárdal eða Skarðsdal. Heildarvegalengdin er um 13 kílómetrar og má reikna með 6-9 klukkustundum í ferðina. Að sumarlagi er ekki þörf á neinum sérstökum búnaði, nema rétt er að hafa með sér línuspotta og ekki sakar að hafa öryggishjál. Sé

Skarðsheiði, séð úr suðri.

Skarðshyrna og Heiðarhorn.

hins vegar ferðast að vetri til er nauðsynlegt að hafa meðferðis brodda, ísexi, líflínu og snjó-anker.

Nr. 2: "Normalleið" á Heiðarhorn:

Gráða: I

Heiðarhorn er eflaust sá hluti Skarðsheiðar, sem er fjölsóttastur, enda er það mjög auðvelt uppgöngu. Farið er frá Efraskarði upp Skarðsdal vestan við Skarðsá. Gengið er austur undir Skarðshyrnunni uns tindurinn blasir við og stefnan þá tekin á hann, en tindurinn er hæsti punktur Skarðsheiðar í um 1053 m. hæð yfir sjávarmáli. Í góðu veðri er mjög víðsýnt af tindinum. Reikna má með því að vera 2-4 tíma að fara þessa leið. Engin hjálpartæki eru nauðsynleg sé farið að sumri til, en á vetrum er ráðlegt að hafa ísexi, línuspotta og jafnvel mannbrodna.

Nr. 3: Eyrarkamsleið:

Gráða: I

Þegar menn leggja upp eftir Eyrarkamsleið er farið úr bílum við Grjóttárbrú og haldið í gegnum Eyrarskóg. Þaðan er stefnan tekin upp Hrísarbrekkur og upp Eyrarkambinn sjálfan og loks er stefnan tekin upp Miðfjallið upp á Austurheiðina í rúmlega 1000 m. hæð yfir sjávarmáli. Hægt er síðan að velja hinar ýmsu leiðir til niðurgöngu, auk þess sem auðvitað er hægt að skreppa á Skessuhorn eða Heiðarhorn. Ferðin tekur 3-5 tíma eftir atvikum sé hornum sleppt, annars má bæta við 1-2 tímum. Þetta er tiltölulega létt leið uppgöngu og gerir ekki kröfur um aukabúnað að sumarlagi, en á vetrum er nauðsynlegt að hafa ísexi, línuspotta og mannbrodna í sumum tilvikum.

Nr. 4: "Vesturlæna" Skarðshyrnu:

Gráða: I

Til að komast að Skarðshyrnu er haldið upp frá Eyrarskarði í átt til Vatnsdals, farið vestan undir Litlahorni, sem er tæplega 700 m.

hátt. Þaðan er stefnan tekin á gil, sem gengur upp í gegnum klettabelti Skarðshyrnunnar. Þegar upp úr gílinu kemur er hryggnum fylgt upp á tind, sem er í um 946 m. hæð yfir sjávarmáli. Frá tindri Skarðshyrnunnar er svo stuttur spölur upp á tind Heiðarhorns. Reikna má með um 2-4 tímum í ferðina upp þessa "Hryggleið" sem er tiltölulega létt uppgöngu. Á sumrum þarf aðeins að hafa meðferðis línuspotta, en á vetrum er nauðsynlegt að hafa að auki ísexi, mannbrodna og snjóankeri. Nokkur grjóthrunshætta er í gílinu á sumrum og snjóflóðahætta á vetrum.

Nr. 5: "Hryggleið" á Skarðshyrnu:

Gráða: I-II

Frá Efraskarði er stefnan tekin á Vatnadal undir Litlahorni, sem er í tæplega 700 m. hæð yfir sjávarmáli. Þaðan er haldið upp á Litlahorn og stefnan þaðan tekin á hrygg Skarðshyrnu en hann blasir við ofan af Litlahorni. Haldið er upp hrygginn allt upp á tind

Skarðshyrnunnar í 946 m. hæð. Þaðar er stuttur spölur upp á Heiðarhorn. Sé lagt til atlögu við þessa leið er nauðsynlegt yfir sumartímann að hafa línu, öryggishjál, sling og karabínur, en ef farið er að vetri til þarf að auki snjóanker, mannbrodna, ísskrúfur, og að sjálfsögðu ísexi. Reikna má með að ferðin taki 3-5 klukkutíma. Þá má benda á ókennuð lönd, bæði austan við og vestan. Að vestanverðu eru nokkrar mjög erfiðar leiðir, en að austan eru þær öllu léttari.

Nr. 6: Norðurhliðar Skarðsheiðar:

Gráða: I

Norðurhliðar Skarðsheiðar eru að miklu leyti ókannað land, en það má þó nefna tvær leiðir, sem farnar hafa verið. Báðar eru þær rétt austan við Skessuhorn. Hér er um að ræða tvær snjóbrekkur, hlið við hlið, og er töluverð snjóflóðahætta í þeim báðum. Þessar leiðir eru yfirleitt ekki farnar að sumarlagi. Gengið er frá Horni í Skorradal,

Krikinn austan Skessuhorns. Skessuhorn til hægri.

Loftmynd af Skarðsheiði tekin vestan frá. Næst er Heiðarhorn með hina hrikalegu NV-hlíð. Skessuhorn í fjarska.

austan við Hornsá upp í kverkina undir hlífinni, þaðan er tekin stefnan upp á Skarðsbrún. Þessar leiðir eru eins og áður sagði aðeins farnar að vetrarlagi og er þá nauðsynlegt að hafa meðferðis ísexi, mannbrodna, snjóanker, líflínu og belti. Reikna má með því að ferðin taki 3-5 klukkutíma. Af heiðarbrúninni er síðan hægt að velja sér hinar ýmsu leiðir til niðurgöngu.

Nr. 7: Súlnárdalsleið að Skessuhorni:

Gráða: I-II+

Þetta er leið sem oft er farin þegar Skessuhorn hefur verið klifið, þ.e.a.s. haldið er hrygginn af Skessuhorni áleiðis yfir heiðina. Þá er um þrjá möguleika að ræða. Hægt er að leggja til atlgöngu við sjálfan hrygginn í framhaldi Skessuhorns-hryggs, en hann er mjög brattur og erfiður uppgöngu, sennilega illfær yfir sumartímann. Að vetri má ætla að hann sé gráðaður II+ og er nauðsynlegt að hafa allan aukabúnað, svo sem tvær ísaxir,

mannbrodda, líflínu, belti, snjóanker, sling og öryggishjálmsvo eitthvað sé nefnt. Síðan er hægt að fara lænu utan til í hryggnum, sem er brött og gerir kröfu til sama búnaðar og hryggleiðin. Í sambandi við þessa leið er rétt að benda á að þær eru einungis fyrir vana vetrarfjallamenn. Síðasti og jafnframt auðveldasti möguleikinn er að halda upp í lágsta punkt heiðarinnar þar sem engar sérstakar hindranir eru á vegi nema hvað snjóflóðahætta er þar mikil. Af brún heiðarinnar er síðan hægt að halda niður Súlnárdalinn niður að Efraskarði. Ferð þessi tekur 1-3 tíma eftir atvikum.

Að síðustu má svo nefna Norðurvegg Heiðarhorns, sem aldrei hefur verið klifinn, en erfiðleikarnir við hann eru sennilega svipaðir og í Norðvesturvegg Skessuhorns, sem getið var um í síðasta hefti.

Helgi Benediktsson.
Sighvatur Blöndahl

Blacks of Greenock

Alaskan II

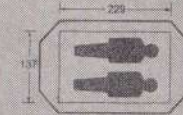
An improved version of this rugged tent where the key to its great strength and rigidity is in the pole structure. Adjustable alloy ridge pole is supported at front and rear by strong alloy angle poles which are sprung into position, their feet locating in rings attached to the groundsheet.

Inner tent of siliconed nylon has three way zipped front door with mesh ventilators, zipped access to rear bell (so useful for storage) and P.V.C. tray groundsheet.

Flysheet in Forest Green P.U. nylon, which can be erected first, has two side guys either side and all round rock/snow valance of unproofed nylon. The sleeve ventilators with mesh inserts at front and rear can be sealed off with nylon ties and, with door toggled back, there is adequate protection to cook in the lee. Flysheet and inner tent are fully flame retardant.

Inner Tent Size: 229 x 137cm (7'6" x 4'6")
Height at Front: 114cm (3'9") sloping to 91cm (3') at rear
Weight: 4.6kg (10 lb 4 oz)
Packed Size: 61 x 18cm dia (2' x 7')

Alaskan II

Above: Alaskan II Below: Mountain Tent with Flysheet